

Handlingsplan för invasiva arter

Beslutad av: Kommundirektör och Tekniska förvaltningschef, den 08-03-2022

Dokumentansvarig: Miljöstrateg

Diarienummer: 2022/166

Senast reviderad: 08-03-2022

Giltig till: Tillsvidare

Handlingsplan för invasiva arter i Klippans kommun

Klippans kommun består till stor del av naturområden och naturen är högt värderad av såväl invånare som besökare. Därför är vi också extra rädda om den och ska skydda den från negativ påverkan och från att förstöras. För att naturen och andra värden inte ska hotas av invasiva arter behövs en handlingsplan för hur de invasiva arterna ska hanteras inom kommunen. Därför har detta verktyg tagits fram för att stötta och hjälpa såväl kommunens tjänstemän som privata markägare och övriga aktörer i arbetet med att hantera och bekämpa invasiva arter. Detta är något som måste göras på bred front och vi behöver alla ha en medvetenhet om invasiva arter för att vi ska kunna lyckas på lång sikt. Det gäller såväl bekämpning som kontinuerlig inventering och att öka kunskapen och medvetenheten om invasiva arter.

En invasiv art är en främmande art som har flyttats från sin naturliga miljö av människan och som i sin nya miljö sprider sig snabbt och får en negativ påverkan på biologisk mångfald, människor och djurs hälsa och ekonomi. För att skydda miljö och samhället mot utbredning och skador av invasiva arter så finns en EU-förordning med syftet att hindra invasiva arter från att komma in i EU och bekämpa dem som redan finns här. Fastighetsägare är skyldiga att bekämpa dem invasiva arter som växer på deras mark och som finns med på EU-listan. Kommuner är ofta fastighetsägare till allmänna ytor och parker och är därför också skyldiga att bekämpa invasiva arter som växer på deras mark. (Naturvårdsverket)

Syfte med denna handlingsplan är att den ska fungera som ett verktyg för att på ett snabbt och enkelt sätt få en överblick över hur Klippans kommun hanterar invasiva arter och hur man kan bekämpa dem. Ett kompletterande stödmaterial till handlingsplanen finns där man kan läsa mer om vad invasiva arter är, vad lagstiftningen säger och vem det är som är ansvarig för vad.

Handlingsplanen behöver regelbundet uppdateras då lagstiftning, arter, bekämpningssätt och liknande ständigt ändras.

I Klippan ska vi:

- Bekämpa alla listade invasiva arter på kommunal mark och verka för att inga invasiva arter ska tillåtas växa på kommunal mark eller mark kommunen sköter. Detta enligt gällande lagstiftning. (Ansvarig: Tekniska förvaltningen)
- Bekämpa Parkslide då den innebär eller kunna komma innebära ett problem i kommunen och ska därför inte tillåtas växa på kommunal mark. Parkslide finns i nuläget inte med som en listad invasiv art men kommer sannolikt läggas till i den kommande nationella förteckningen. (Ansvarig: Tekniska förvaltningen)
- Alla invasiva arter i hela kommunen så långt som det är möjligt ska kartläggas och inventeras fortlöpande. (Ansvarig: Tekniska förvaltningen)
- Privata fastighetsägare, vid fynd av invasiv art, ska bli informerade om att invasiv art finns på fastigheten samt erbjudas råd och tips om bekämpning och avfallshantering. (Ansvarig: Miljöstrateg, Kommunledningsförvaltningen)

- Informera invånare och andra aktörer i kommunen om invasiva arter i stort samt dess effekter och hur man kan bekämpa dem. (Ansvarig: Miljöstrateg, Kommunledningsförvaltningen)
- Strategier och rutiner kring avfallshantering med/av invasiva arter regelbundet behandlas med NÅRAB. (Ansvarig: Miljöstrateg, Kommunledningsförvaltningen)

Hur invasiva arter bekämpas

Hur man ska bekämpa invasiva arter finns beskrivet på många olika sätt och det finns olika strategier för olika arter. Det pågår även ständigt försök och studier för att hitta nya och effektiva sätt att bli av med en invasiv art. Det enklaste är att söka på Länsstyrelsens eller Naturvårdsverkets hemsida, där det finns uppdaterad information om bland annat bekämpning samt även en del filmer kring hur man enklast kan bekämpa en specifik invasiv art. I grunden är det viktigaste att börja bekämpa så tidigt det går innan arten spridit sig för mycket.

Metodkatalogen

Metodkatalogen finns att hitta på Naturvårdsverkets hemsida och innehåller exempel på metoder för utrotning och spridningsbegränsning av vissa invasiva växter, samt vägledande texter om skyldigheter som är kopplade till vissa arter och metoder. Metoderna är utvärderade utifrån ett antal aspekter och katalogen ger en överblick över olika metoder och deras för- och nackdelar. Syftet är att underlätta för myndigheter och andra aktörer som i större omfattning bekämpar invasiva växter att välja bekämpningsmetod. Slutligt val av metod behöver dock göras utifrån rådande förutsättningar i varje enskilt fall. Metodkatalogen uppdateras löpande. (Naturvårdsverket, 2019)

Bekämpningsmedel mot invasiva arter

Användning av bekämpningsmedel kan vara kontroversiellt. Invasiva arter kan i sig utgöra stora miljöbelastningar. Till följd av det kan i vissa fall en tillfällig insats med bekämpningsmedel vara det mest lämpliga alternativet för att hindra spridningen av arten, och en mindre insats i ett tidigt skede kan vara fördelaktigare än en stor insats i ett senare skede. Detta gäller särskilt för arter med hög spridningsförmåga, där en bedömning har gjorts att alternativa metoder inte tillförlitligt garanterar att arten inte fortsätter sprida sig. En bedömning får göras i varje enskilt fall.

Som verksamhetsutövare ska man ansöka om tillstånd eller anmäla till Söderåsens miljöförbund om man tänker använda bekämpningsmedel. Naturvårdsverket har tagit fram en illustration som visar prioriteringsordningen för val av metod eller medel och vilken typ av åtgärder som omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt. (Naturvårdsverket, 2019)

Klippans kommun har en bekämpningsmedelpolicy antagen av kommunfullmäktige 2014-12-16, § 130 (reviderad 2015-01). Vid bekämpning av ogräs, svamp och skadedjur på mark som underhålls av kommunen eller av kommunen anlitaad entreprenör ska inte kemiska bekämpningsmedel användas. Om alternativa metoder inte ger tillräcklig effekt eller om det finns särskilda skäl kan det finnas ett behov av att använda andra kemiska bekämpningsmedel. Att bekämpa invasiva arter med bekämpningsmedel när andra metoder inte ger tillräcklig effekt, anses som ett särskilt skäl att frånga policyn och använda bekämpningsmedel, för att därigenom uppfylla gällande lagstiftning.